

NL

Collection
Classique

BACKGAMMON

Inhoud

Speelbord, 30 speelschijven (15 wit en 15 zwart), 2 dobbelstenen en 1 speciale dobbelsteen.

Iedere speler probeert zijn 15 stenen zo vlug mogelijk door dobbelen in zijn thuisvak te brengen en dan uit te spelen. Winnaar is degeen, die erin slaagt, als eerste alle stenen door het juiste aantal gegooide ogen van het bord te kunnen nemen.

Opstelling en speelrichting

Op de afbeelding zijn de opstelling (door witte en zwarte stippen) en de speelrichting aangegeven.

Het spel

De spelers gooien ieder met één dobbelsteen. Wie het hoogste aantal ogen gooit, begint en zet het aantal ogen, dat hij en zijn medespeler samen gegooid hebben. De tweede speler zet hetzelfde aantal ogen. Daarna gooien beide spelers om de beurt met 2 dobbelstenen. De gegooiden ogen mogen of afzonderlijk (met 2 stenen) of samen (met 1 steen) gezet worden. Tot alle stenen van één kleur het thuisvak bereikt hebben, moet er gezet worden, indien mogelijk. Kan men de ogen van beide dobbelstenen niet zetten, dan moet men het hoogste aantal van de twee zetten. Is ook dit niet mogelijk, dan vervalt de zet en de tegenspeler is aan de beurt. Om te kunnen zetten, moet de punt, waar men terecht komt, of vrij zijn of mogen en alleen stenen van de eigen kleur op staan.

Wordt het aantal ogen van beide dobbelstenen opgeteld en met één steen gezet (b.v. 4+5), kan de speler

kiezen, of hij eerst de 4 en daarna de 5 of andersom will zetten. In elk geval moet hij op de 4e of de 5e punt terecht kunnen en ook op de 9e, anders vervalt de zet.

Bij een doublet (op beide dobbelstenen hetzelfde aantal ogen) wordt 4 x het aantal ogen gezet. Dat kan op volgende manieren gebeuren: b.v. doublet van 4:

- a) met 1 steen 4 x 4 punten = 16 punten
- b) met 2 stenen 2 x 4 punten, elke steen 8 punten = 16
- c) met 4 stenen 4 punten = 16
- d) met 1 steen 8 punten, 2 stenen elk 4 punten = 16
- e) met 1 steen 12 punten, 1 steen 4 punten = 16.

Ook hierbij moet men op elke 4e punt terecht kunnen en in elk geval zoveel zetten maken als mogelijk is; de rest vervalt.

Slaan en terughalen

Komt men op een punt terecht, waar één steen van de tegenspeler staat, dan wordt deze "geslagen". Er kan meer dan één steen in één zet geslagen worden, bij een doublet b.v. tot 4. Deze geslagen stenen worden op de zogenaamde bar gezet, en de speler, van wie ze zijn, mag pas verder spelen, als hij alle stenen in het spel teruggehaald heeft, en wel in het thuisvak van de tegenspeler. B.v.: 2 zwarte stenen staan op de bar. Als zwart een 4 en een 5 gooit, mag hij op punt 4 en 5 elk één steen zetten, tenzij op punt 5 één of meer stenen van de tegenspeler staan. In dit geval mag hij geen steen in het spel terughalen, omdat het hoogste aantal ogen altijd het eerst gezet moet worden, anders vervalt de zet.

Rijen van stenen

Staat er een rij van 2 of meer stenen op een punt, dan mag de tegenspeler er geen steen neerzetten.

6 van deze rijen achter elkaar heten een brug. Heeft een speler in zijn thuisvak een brug opgebouwd, dan kan de mederspeler geen steen van de bar in het spel terughalen, zolang de brug staat.

Uitspelen

Zodra een speler alle 15 stenen in zijn thuisvak gebracht heeft, mag hij met het uitspelen beginnen, zelfs al met het aantal ogen van de tweede dobbelsteen, nadat de laatste steen het thuisvak met de ogen van de eerste dobbelsteen bereikt heeft. Ook hierbij telt een doublet 4 x. Men moet altijd het benodigde aantal ogen gooien, om een steen van het bord te mogen nemen. Om b.v. van punt 6 en punt 1 elk een steen weg te mogen nemen, moet men een 6 en een 1 gooien.

Wel mogen met de gegooiden ogen ook stenen binnen het thuisvak verplaatst worden. Wordt tijdens het uitspelen een steen door de tegenspeler verslagen, moet deze steen eerst weer in het spel teruggehaald worden en mag men pas verder gaan met het uitspelen, als deze weer in het thuisvak aangekomen is. De uitgespeelde stenen worden naast het speelbord neergelegd.

Puntentelling

Winnaar is de speler, die als eerste al zijn stenen heeft uitgespeeld. Heeft de verliezer al 1 of meer stenen uitgespeeld, dan scoort de winnaar 1 punt. Heeft de verliezer nog geen stenen uitgespeeld, dan scoort de winnaar 2 punten. Zo'n overwinning wordt een GAMMON

genoemd. Heeft de verliezer nog 1 of meer stenen in het thuisvak van de winnaar en/of moet hij nog geslagen stenen in het spel brengen, dan scoort de winnaar 3 punten. Dit wordt een BACKGAMMON genoemd.

Doubleren

Backgammon wordt gespeeld om een overeengekomen inzet per punt. Elk spel begint op een punt. In de loop van het spel kan een speler die het gevoel heeft dat hij een voldoende grote voorsprong heeft opgebouwd een doublet voorstellen. Hij mag dit alleen doen aan het begin van zijn eigen beurt, en voordat hij met de dobbelsteen heeft gegooid.

Een speler die een doublet wordt aangeboden kan dit afwijzen. Hij verliest het spel dan, en betaalt één punt. Anders, moet hij het doublet accepteren en doorspelen voor de nieuwe hogere punten. Als een speler een doublet accepteert, wordt de dubbelsteen aan zijn kant gelegd, en mag alleen hij als volgende doubleren.

De volgende doublets in hetzelfde spel worden herdoublets genoemd. Als een speler een herdoublet weigert, moet hij het aantal punten betalen dat de inzet was voorafgaand aan de herdoublet. Anders wordt de dubbelsteen aan zijn kant gelegd, en gaat het spel verder tegen een inzet die tweemaal zo hoog is als voorheen. Er gelden geen beperkingen voor het aantal herdoublets in een spel.

